

EDINOST
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec . . . 1.00, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . 2.50 „ „ „ 4.00
za pol leta . . . 5.00 „ „ „ 8.00
za ves leto . . . 10.00 „ „ „ 18.00
Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.
Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v **Trstu** po 3 avc., izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdanje v **Trstu** 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnštvo** ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije so prste poštne.

»V ednosti je moč!«

Našim čt. gg. naročnikom.

Častitim našim gospodom naročnikom, ki niso še poravnali naročnine, zastane do 30. junija t. l., začeli smo pošiljati poštne naloge. Ako ostane brezvzpešen tudi ta korak, primorani bodemo ustaviti dotičnikom dopošiljanje lista ter predati iztirjanje zastankov odvetniku.

Upravnštvo.

Potni utisi.

(Dalje.)

Proti poludne dospeli smo v Linc, kjer sem izstopil, da si v par urah ogledam mesto. Linc leži na desnem bregu Donave ter je združen z levim bregom (mesto Urfahrt) po impozantnem železnem mostu; od tu sem z daljnogledom opazoval krasno lego mesta in njega divno okolico. Med mestnimi stavbami je posebno lepa in vredna si jo ogledati stolna cerkev in Marijna: cerkev brez dvojbe največa in najlepša cerkev vse Zgornjeavstrijske. Ogledavši si še druge mestne znamenitosti stopil sem popoldne zopet v železni voz ter se odpeljal proti cilju — zlati Prahi. Prešli smo nemško narodno mejo in proti 5. uri dospeli v Velešín. Z menoj v kupeju bila sta dva krivonosca, ki sta se živahno pomenkovala o svojih „gšestih“ v trgovini. V Velešínu pa je stopil v voz mlad, čedno oblečen človek. Pozdravil nas je češki, na kar sem mu odvrnil češki, a Židova sta se obrnila v stran. In stoprav tu sem začel dihati; razpredel se je med nama govor o čeških razmerah, o narodopisni razstavi, o deželi češki itd. Razumela sva se dobro, čeprav nisem v češkem narečju podkovan; govoril sem svoj materini jezik, z drugim naglasom. Zanimiva mi je bila tedaj pot do češke prestolnice. Prešli smo Budejevice, Veseli, Tabor — slavna češka mesta in jela se je delati noč. Tema je zopet pokrivala bratsko češko zemljo: sel sem ter jel razmišljati, zroč v mračno okolico Primerjal sem češkega sopotnika iz Velešína z onim, ki se mi je pridružil na Kranjskem: oba sta potovala v svojo prestolnico, oba sta bila Slovana, sina jeden slovenskega, drugi češkega naroda; vendar je Slovenec pozdravil in nagovoril — nemški, a Čeh pozdravil in ogovoril — češki. Po glasu je spoznati tiča — mislil sem: kakor kdo ogovori na svoji zemlji, jednako tudi čuti. Kaj nam pač sledi od tega? Meni vsaj vsililo se je prepričanje, da smo Slovenci krotka jagujeta, klanjajoča se volku, ki nas sčasoma požre, ako ne premenimo svojega vedenja in življenja, dočim so slovanski Čehi ponosni na svoj jezik in rod ter se tega ne sramujejo pred nikomur. Mojsopotnik govoril je izvrstno nemški in morda bolje bi se bila

razumela v tem jeziku, a ponosen na svoj materini jezik in zaveden Čeh, posluševal se je češčine. Kako grešimo mi Slovenci v tem obziru! Če nas je deset skupaj ter samo jeden izmed nas ne govori dobro slovenščine, a jo dobro razume, njemu na ljubo vsi začnemo kramljati nemški ali laški, tako, da bi vsakdo mislil, da smo sami Lahi ali Nemci. Krivo je pa temu to, da ne cenimo zadostno svojega jezika, da nismo še zadosti zavedni. Pojdimo v Čehe — učiti se zavednosti in narodnega ponosa!

Po noči prišli smo že v zlato Praho; mesec je sijal ter čarobno obseval s svojimi žarki stolopnatno kraljevo mesto, ki je na prvi pogled napravilo na-me nepopoln vtis. Še v temi, obsevane od plinovitih svetilk, impo novale so mi veličastne praške stavbe, vzdigajoče se liki orjaki v nebo s krasnimi kupolami in neštevilnimi stolpi in stolpčiči. Že ko sem stopil na kolodvorski trg, sprevidel sem, da se nahajam v velikanskem slovanskem mestu. Kočijaži, postreščeki, straže — vsi so govorili le češki.

Kakšna razlika med češko Prago in slovensko Ljubljano! Bil sem večkrat v naši prestolnici, a mislil sem vsakikrat, da sem prišel v nemški Gradec ne pa v slovensko prestolnico; kako blagodejno vpliva na Slovana prvi utis slovenskega mesta; kako neugodno upliva na tujca naš jezik! Toliko to blagodejnost kakor to neugodnost v javnem življenju mora narodno središče ohraniti in čuvati. Mnogo je slovanskih in nemških potnikov, ki prihajajo v Trst, a njim na ljubo se noben tržaški Lah (bodisi tudi revni postrešček) ne „poniža“ toliko, da bi jih ogovoril nemški ali celo slovanski. Tržaški Lahi hočejo Trstu ohraniti laški značaj, čeprav je tu mnogo drugih narodnosti, posebno pa Slovanov. Čehi hočejo svoji Prahi ohraniti pristno češki pečat, čeprav je v Pragi več Nemcev nego v Ljubljani; tu se pa še vedno preveč in preveč nemčuri, na ljubo onemu nevidnemu 5% nemškemu prebivalstvu.

Premenimo vendar jedenkrat taktiko ter posnemajmo v tem Čehe in druge narode — prvi utis mesta na tujca je glavni utis; ta utis naj bo pa pri slovenskem mestu, trgu in kraju vsikdar slovenski! — Preočil sem v hotelu nižje vrste ter drugi dan rano odšel gledat mestne znamenitosti. (Dalje pr.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 16. avgusta 1895.

Italijanski poslanci na Dunaju. Od grofa Frana Coroninija — do Bujattija; od moža, uglednega po svoji nadarjenosti, po svojem rojstvu in po svojih zvezah, pa do . . . do? do? — To je

„Ali tvoj oče?“
„Moj oče — a ne vprašate mar: „tvoja mati?“ Vi znate takó in takó vse, g. kume. Srce mi je živo kó plamen, toda ko se spominjam one grozne noči, spremeni se mi srce v led in ne spominjam se več, da mi je ime Gregorijanec. Zapomnil sem si jo. Povejte mi častni gospod kume, je-li sme plemič preklicati, kar je rekel, je-li sme prelomiti prisego, s katero je človek prisegel pred živim Bogom?“
„Ne sme se!“ odvrnil je kanonik na muko.

„Ne sme se, pravite častni oče. Slušajte torej. Predno sem šel v boj, sprejel sem od roke božjega služabnika presveto telo Odršenikovo, da si okrepčam dušo. V Mokricah je bilo. In tam klečé pred božjim licem in nad grobom svoje majke prisegel sem na sveto hostijo, da vzamem Doro Krupičevo za svojo pravo zakonsko družico.“
„Pavel, Pavel! Kaj si storil! Bog se usmilil tvoji duši, ubogi sinko!“

ravno vprašanje: do česa? Rapidneje pač ni možno lezti — nizdolu? Kogar hočejo bogovi uničiti, udarijo ga slepoto. Tako je tudi z našo italijansko-liberalno gospodo: kar skozi okno so skočili — iz jasno razsvitljene dvorane v neprodirno temo. — Čudno se res suče svet v glavah te gospode. Zastepljeni po skoro da neverjetni domišljavosti, ne vidijo sveta, kakoršen je v resnici, ampak vidijo tikom pred sabo povsem drugačen svet fikcij: pravo „deveto deželo“. Le še jeden korak in — tam smo v „deveti deželi“. Dasi je ta svet tako blizo, videli ga niso do sedaj, ker jim je bila na potu oseba grofa Frana Coroninija. Kakor vsikdar in povsodi obrnilajim je tudi to pot muhasta Fortuna svoje smehljajoče lice, želja se jim je spolnila nenadoma: grof Fran Coronini se je umaknil na prvi migljej — odrešeniku Italijanov, ki jih proveda v objubljeno deželo. Gospod Bujatti odrešenik avstrijskih Italijanov — g. Bujatti naslednik grofa Coroninija mi smo zadovoljni!

Nova doba je torej nastopila v politiki naših Italijanov. Naši poslanci Burgstaller, Luzzatto in Stalitz ter nekoji tirolski, ne dovolj energični poslanci dobe baje slovó — in novi možje stopijo na njih mesta v državnem zboru, možje, kojim boče volja in sposobnost braniti interese Italijanov. Takozvani Coroninijev klub se razprši in na njega razvalinah vzraste nov klub, ki boče spajal vse italijanske poslance v jedno samo junaško četo. Presumptivni vodja tej četi pa je baje — g. Bujatti. Bog daj srečo!

To vrvenje in italijanskem taboru menda ni po volji višjim krogom in že se čujejo glasovi, da naj bi Slovenci skupno z „zmernimi Italijani“ postavili protikandidata g. Bujattiju. Mi nočemo vsiljevati goriškim Slovincem svojih nasvetov, ali to pa že rečemo odkrito, da bi se prav čisto nič ne veselili takega paktiranja. V prvo mi Slovenci nimamo prav nikakega interesa na tem, da bi ovirali med Italijani nastopivši proces — bodi jasno tudi na nasprotni strani! —, v drugo pa ne vemo, čemu bi se vezali v tem slučaju z ljudmi, ki nas na drugi strani — pri deželnozbornskih volitvah — izdajajo na milost in nemilost našim nasprotnikom. Ako bi se vezali s takimi ljudmi, brez moštva, brez doslednosti in brez zvestobe do svojih lastnih načel, kakoršni so goriški konservativci, povedali bi le, da smo še vedno politična igrača, koja vzame v roko, komur se zljubi in kadar se mu zljubi. Toda pustimo to, kar nam za danes ni namen govoriti o goriških volitvah.

Kakor rečeno: mi si le iskreno želimo nove dobe delovanja italijanskih poslancev na Dunaju. Naj le pridejo odločni možje v poslansko zbornico, naj le stopijo naši odno-

„Bog mi je svedok, dobro sem storil!“
vskliknil je mladenič, poklekniš pred kanonika; „a tebe duhovni oče moj, zaklinjam Bogom, ti blagoslovi to zvezo pobožnoj rokoj in srečen bodem. Ti jo blagoslovi, ker vse drugo odtrgalo se je od mojega srca.“
„Jaz —“ zavzel se je stavec.

„Mar ti to brani božji zakon?“
„Ne brani.“
„Polnoleten sem, svoj gospodar sem.“
„Ali meščansko deklé!“

Da, meščansko deklé, kume! Je-li se spominjaš na me, kakšen sem bil prej? Divjak, silovit brezposelnik. Kaj je bil meni zakon, kaj vera? Šala. Klatil sem se po svetu kakor izgubljena ovca. Ali odkar sem ugledal Doro, kakor da je solnce posijalo v mojo dušo! Sprevidel sem jasno, kakšen smem biti. Zginila sta bes in greh, a v mojem srcu pojavil se je sveti, blagi mir ter vera v Boga, v ljubezen. Kakor da me je nadahnol sveti Duh, skočil sem na junaške noge in potegnil sabljo, da prelivam kri za

šaji iz tistega pogubnega polumraka, v kateri so povijali primorske razmere dosedanji poslanci Burgstaller in družba, o katerih poslednjih pravi „Reichspost“, da so na jedni strani delali globoke poklone avstrijski vladi, na drugi strani pa so v strahu trepetali pred italijanskim radikalizmom. Naj le pridejo v poslansko zbornico možje, ki bodo pravi in odkriti zastopniki onih idej, ki prešinjajo malone vse italijanske politike v Primorski, kajti le tako pridejo odločilni krogi do spoznanja, da so bile vse deklamacije o „lojalnosti“ izvestnih politikov zgolj — pravljica brez vsake podlage. Nam mora biti le ljubo, ako nastopijo proti nam o d k r i t i nasprotniki, kajti boj proti odkritim možem je veliko loži in v drugo boče položeno veliko jasneje tudi vsem onim, kojim se motili vid — pokloni dosedanjih poslancev.

Le jasnosti, popolne jasnosti na vseh straneh — le te si moramo želeti mi Slovenci. Naša vest in naše roke so čiste, zato se nam ni bati — luči!

Francosko-rusko prijateljstvo in splošni mir. Ruski poslanik v Parizu, baron Mohrenheim, praznuje petdesetletnico svojega službovanja. Temu diplomatu je bila v novejši dobi usojena prevažna naloga: ngladiti in utrditi pot prijateljstvu med Rusijo in Francosko, med državama in ljudovlado, torej med državama, ki ste si dijamestralno nasprotni po obliki vladanja. Koliko starih ukereninjenih predsodkov je bilo tu premagati, tako na jedni kolikor na drugi strani — zares gorostasna naloga. A baron Mohrenheim je rešil to nalogo uprav sijajno, kakor kažejo današnji odnosi med Rusijo in Francijo. Ni čudo po takem, da je car Nikolaj posebno odlikoval svojega poslanika v Parizu, podelivši mu Vladimírjev red prve vrste. Ob tej priliki pa car Nikolaj ni osrečil samo svojega poslanika, ampak ves civilizovani, po trajnem miru hrepeneči svet. Z odlikovanjem je car počastil diplomata, z reskriptom pa, ki ga je zajedno poslal temu poslednjemu, osrečil je Evropo, zatrdivši, da sedanje delovanje barona Mohrenheima za utrjenje prijateljskih odnosajev med Rusijo in Francijo, izdatno povspesuje srečno rešitev one naloge, ki je nje govemu (carjevemu) srcu najdražja: naloge utrjenja splošnega miru!

Očetu sedanjega carja, blagopokojnemu Aleksandru III., je vsa Evropa soglasno priznala naslov k n e z a m i r u, sedaj pa oznanja tudi sinu mu Nikolaju, da mu je splošni mir srčna stvar. Ta miroljubna izjava mogočnega carja, da zeli namreč nadaljevati sveto delo svojega blagega očeta za ohranjenje miru, vzradosti izvestno vse na-

dom, za sveto vero krščansko. Sedaj sem boljši, sedaj sem krotkejši, sedaj sem človek, a vse — vse to storilo je blago, skromno meščansko deklé. Njej da ne vrnem dolga? Oj sveti oče, usliši me!“

Kanonik se je zamislil. Konečno dignol je roko in položivši jo mladeniču na glavo, rekel:

„Bodi božja volja — in tvoja! Hočem, sinko!“

„Oj hvala, stokrat ti hvala, sveti oče!“
poljubil je mladenič veselo kanoniku roko.

„A kedaj?“ vprašal je kanonik.

„Po Treh kraljih“, odvrnil je Pavel.

„Se-le?“

„Moram popred v Mokricah hišo vredit.“

„Dobro. Ali danes ostanes pri meni?“

„Do poludne, častni gospod kume.“

„Zakaj?“

„Še nocoj moram biti v Mokricah, a v dveh dneh zopet pri vojski.“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

120

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„Ti? —“ začudil se je kanonik. „Epa hvala Bogu, samo ako je pametno“, popravil se je stavec

„Pametno je, ker je pošteno“, odvrnil je Pavel, „vprašal sem svoje srce stokrat; in srce mi veli: dà!“

„Srce in pamet! — Ni to vse jedno, sinko moj“, pogledal ga je kanonik brižnim očesom. „A kakšno nevesto si si izbral? Menda plemkinjo?“

„Plemenito po srcu, po rodu meščanko.“

„Kaj —?“

„Doro Krupičevo, gospod kume!“

„Pavel! Nečista pohotnost te je omamila!“

„Omamilo me je čisto srce, kakoršno je božje nebo.“

rode evropske. V oglede tej carjevi izjavi pa padejo v svoj nič vsa zlobna obrekovanja onih brezvestnih mednarodnih sil, ki bi hotele za vsako ceno, da bōdi nasprotje med državami srednje Evrope in pa veliko vztočno državo. Kdor pazno zasleduje sukanje evropske politike v poslednjih desetletjih, mora itak vedeti, da onega zlega duha, ki spravlja v nevarnost evropski mir, nikakor ni iskati v Peterburgu, ampak med onimi — kakor smo rekli — mednarodnimi intriganti, ki bi hoteli tudi krvoproljanje na bojnem polju izkoristi za svoje — špekulacije. To so oni okrutneži, ki hočejo dosežati svoje cilje preko trupel na bojnem polju padših junakov. Razsodni čitatelj lahko ugane, koga menimo.

Različne vesti.

V proslavo rojstnega dne cesarjevoga.

„Tržaški patrijotički odbor za prirejanje slavnostij“ priredi nocoj, kot na predvečer cesarjevoga rojstnega dneva, bakljado po mestu. Na čelu spreveda bode godba. Omenjeni odbor vabi občinstvo k udeležitvi z opomnjo, da se spreved prične pomikati ob 8. uri zvečer od takozvanega Campo S. Giacomo in Monte proti mestu.

Današnjega obhoda v proslavo rojstnega dne cesarjevoga se udeležiti tudi „Delalsko podporno“ in „Tržaško podporno in bralno društvo“. Člani teh dveh društev naj se zberejo v prostorih prvoimenovanega društva ob 7 $\frac{1}{4}$ uri, od koder odkorakajo v veliko vojašnico, kjer se razvrsti spreved.

Iz Škedenja nam poročajo, da tudi danes — kakor vsako leto — tamošnji narodni društvi proslaviti na sijajen način predvečer rojstnega dne Njegovoga Veličanstva cesarja. Društvi „Velesila“ in „Gospodarsko društvo“ prirediti slovesen obhod z godbo na čeu.

Cesarica v Miramaru. „Il Mattino“ javlja iz dobrega vira, da pride Nj. Vel. naša cesarica še tekom avgusta meseca v Miramar, od koder se vrca v Krf.

Nadvojvoda Fran Ferdinand Esto je obolel precej teško in se ne bode mogel udeležiti letošnjih veličih vojaških vaj. Nadvojvoda je obolel na pljučnem kataru, toda na svečo ni nikake nevarnosti.

X. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju. (Dalje.) Iz blagajnikovega poročila je posneti nadalje: Ako pomislimo, da je ubogi slovenski narod, ki ima le malo bogatinov-rodoljubov, a mnogo drugih potreb, samo za našo družbo v preteklem letu zopet položil na domovinski oltar 15.940 gl. 42 kr., se ta požrtvovalnost mora imenovati velika in častna. Ako pa vrh tega še pomislimo, da je naš trpinčeni narod z imenovano svoto prav za prav olajšal breme državi, katere dolžnost bi bila, vzdrževati vse zavode naše družbe, da to narod daje sam iz sebe, brez pomoči od zunaj, ne za kak sport, ne da bi delal krivice tujemu narodu, se ta požrtvovalnost mora imenovati vzvišeno-patrijotična in plemenita. Tak narod je vreden, da živi! Med dolgo vrsto naštetih podružnic, ki so nabrale lani nad 100 gl., je bilo toliko ženskih, da je blagajnik moral dati venec prvenstva slovenskim damam, rekši: Prav to je veselo za nas. Narod, ki ima probujeno in za plemenite vzore vneto ženstvo, ne more izginiti, ampak procvita v duševnem in gmotnem oziru. Z veseljem se tedaj klanjamo vam, častite slovenske dame, hrabre sobojevnice v trpkem boju za obstanek našega naroda, mi moški. V Trstu je kupila družba hišo, v kateri ima zdaj šolo, za 19.000 in zanjo plačala že 6000 gl. V Št. Rupertu pred Velikovcem, na istem mestu, kjer je sv. Rupert, prvi apostelj koroškim Slovincem, ravno pred 1200 leti začel označevati sv. vero, se zgradi krasna dvonadstropna nova šola veri in omiki in v obeh solah bode tudi stanovanje za šolske sestreučiteljice. Velikonočni potres je družbi škodoval, še hujši potres je pa zadal njeno blagajniko: že meseca februarja t. l., ko je morala izdati visoke svote za omenjeni šolski poslopji. A nič ne de, navdušenje raste s stroški. Vrli Korošci, praznujoči vstajenja dan, so se posebno uneli za družbo. „Mir-ovo“ uredništvo je prineslo danes 464 gl. in č. g. kanonik Treiber, voditelj šolske stavbe v Št. Rupertu, 4000 gl., katere je darovala rodoljubna prijateljica Slovincem na Koroškem. Redni stroški se v tekočem letu ne zmanjšajo, ampak še povečajo se, ker se pri S. v.

Jakobu v Trstu število razredov razširi na 7 in goriško breme ostane vsaj za jedno leto še staro. Z ozirom na izredne stroške stoji družba v najbolj kritični dobi. A nadejamo se, da zmaga vse težave s pomočjo božjo in vneto čvrstih blagajnikov in blagajnic ter posebnih dobrotnikov. Končal je blagajnik z besedami pesnikovimi: „Na delo tedaj, ker resnobni so dnevi. — A delo in trud nam nebo blagoslovi“. V vodstvo so se volili per acclamationem gospodje dr. Karol vitez Bleiweiss-Trsteniški; Gregor Einspieler; Anton Žlogar; dr. Ivan Svetina in — po kratki debati — dr. Ivan Dečko; v nadzorstvo gospodje: O Dolenc, F. Povše, J. Ravnikar, J. Vrhovnik in J. Malenšek; v razsodništvo so bili voljeni vsi dosedanji člani.

Obletnico blagoslovljenega društvene zastave bode praznovalo jutri „Del. podp. društvo“. Zjutraj ob 7 $\frac{3}{4}$ uri bode sv. maša v cerkvi pri sv. Antonu novem, popoldne pa velika veselica v vrtu „Mondo nuovo“. Člani se pozivljajo na mnogobrojno udeležbo.

Iz Barkovelj nam pišejo: Med tem ko na Goriškem po samostojnih občinah pridno prepevujejo običajne vaške plese, osrečujejo nas, v naši odvisni tržaški okolici, sedaj že tujci s takimi jako dvomljivimi zabavami. V Barkovljah priredil je neki tržaški mesar (seveda rodom Slovenec) pri svoji krčmi pod železničnim mostom, na takozvanem „taborju“ javno plesišče v ta namen, da bi gostje tem pridneje zahajali k njemu. V nedeljo dne 11. t. m. bil je prvokrat ples; mnogoštevilni lepaki, „grande ballo campestre“, privabili so množico Tržčanov najnižje in najslabše vrste. Barkovljanom je bilo prepovedano z najveljavnejšega mesta stopiti na ono plesišče. Pod utisom te prepovedi premagala je mladina skušnjavo, ko se je vračala ob blagoslova. (Plešejo namreč na križpotju in na prevabljivem mestu.) No, proti večeru — tako pravijo vsaj — zavrtelo se je tudi koje „manderjarsko“ krilo. Obetajo se nam plesi za vsako nedeljo. Bog nas tega obvaruj! Le prekmalu bomo občutili grozne posledice v vsakem pogledu, kajti ubogo ljudstvo pozabi kmalu na propoved z lece in gorje mu, ako pride v ožjo dotiko z zlogasno sodrgo tržaško! Le poglejte, kam zabredejo vse one naše rojakinje, ki služijo v Trstu in zahajajo ob nedeljah k plesu v one dve tri krčme na Belvederju!

Taki plesi so brezdvomno še veliko hujši, nego oni običajni vaški plesi za „šagro“, kjer plešejo vaščani skoro le med seboj, brez tuje primesi. Ker se jako bojim, da se utegnejo spozabiti naši fantje in dekleta, pozivljam vsakega poštenega človeka, ki ima le količkaj upliva na naše uboge ljudi, naj ob vsaki priliki svari in poučuje, da ne zabredejo v nevarnosti, ki so spojene z nenravnimi plesi in iz katerih nevarnosti ni več rešitve za dušni in telesni obstanek premilega našega naroda. (Tudi ta prilika nam kliče zopet v spomin, kako vse drugače bi bilo po naši okolici, ako bi bila samostojna, ako bi naša sela, z izvoljenimi župani na čelu, sama gospodarila na svoji zemlji. Kako lahko bi odklanjali županje tudi take nevarnosti! Sedaj pa so naša sela brez lastne oblasti in moči. Pri takih okolnostih nam je iskati rešitve le v poštenju našega ljudstva! Samouprava tržaške okolice — kje si?! Op. ured.)

Veselico z opereto priredi „Narodna čitalnica v Tolminu“ dne 18. avgusta 1895., rojstnega dne Njega Veličanstva, na g. Devetakovem dvorišču. Peta se bode Vilharjeva opereta „J a m s k a I v a n k a“ Začetek točno ob 8. uri. Ustopenina: za osebo 30 kr. Sedeži brez ustopenine: prvi 50 kr., drugi 30 kr. in tretji 20 kr. Blagajna se otvori takoj po 7. uri. — Sedeži se prodajajo naprej. Dvo-rišče bo prekriti. Ker je naprava kostimov in dekoracij v srednjeveškem kroju in stilu prouzročila veliko stroškov, se radodarnosti ne stavlja meje.

K obilni udeležbi vabi njudno

ODBOR.

Ilirska-Bistriško-Trnovska čitalnica priredi jutri v nedeljo, dne 18. avg. 1895., domačo zabavo v prostorih Jelovškove gostilne v Ilirski Bistrici. — Ustopenina za osebo 50 nč., za rodbino, obstoječo iz treh oseb, 1 gl. Ker je čisti dohodek namenjen v korist gasilcem, se bodo preplačila hvaležno sprejemala. Začetek ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer.

Porotne razprave v Ljubljani. Dne 26. t. m. prične v Ljubljani zopet porotno zase-

danje. Ker pa škoda, katero je bil povzročil potres na sodnijskem poslopju, ni še popravljena, vršile se bodo razprave v „glasbeni dvorani filharmoničnega društva“.

Strasna nevihta. Iz Budimpešte pišejo 14. t. m.: Danes ob 3. uri popoldne b'la je strasna nevihta v okraju mesta Pivnice, komitat Bač-Bodrog. S ploho vsula se je toča, debela kakor orehi. Pobil je neštivilno opek in šip, ubila je mnogo manjših živalij. Zaje- jedno tulil je silen vihar. Kmetje, ki so delali na polju zunaj mesta, pobegnili so v tam stoječi leseni senjak. Hkrati je vihar razsul poslopje, pokopavši uboge kmete pod ruševinami. Doslej izkopali so izpod ruševin devet ubitih, mnogo večje število pa jih je težko ranjenih.

Francoski telovadci in češki „Sokoli“. Tajnik društva francoskih telovadcev je poslal predsedniku zveze čeških sokolskih društev, dru. Podlipnemu, pismo, v katerem se zahvaljuje na prisrčnem vsprejemu francoske deputacije povodom sokolskih slavnosti v Pragi. V pismu je čitati med drugim: „Koli zanesljivih prijateljev ima Francija v češkem narodu! Mi hočemo biti dobrovoljni apostoli posvečene stvari, koji je cilj približanje obeh narodov“. Mimo tega je predsednik francoske republike te dni vsprejel vodjo francoske deputacije v Pragi, Sansboefa, kateri poslednji mu je moral natančno poročati o potovanju francoskih telovadcev na Česko.

Zopet izginil človek. Te dni izginil je 30letni kmet Ivan Marsič iz Kopa, stanujoči na cesti na Reko hšt. 244. Marsič se je poslednji čas bavil s tihotapstvom. Že je nekoliko tednov tega, kar se je opravil v najboljšo svojo obleko in šel z doma, ne da bi bil rekel, kam gre in kedaj se vrne. Zapustil je ženo in 4 nezne otrociče v groznem siromaštvu. Vse poizvedovanje po njem ostalo je do danes brezuspešno. Nekateri mislijo, da jo je udaril Marsič ali na Ogersko, ali na Rumunsko.

97 leten samomorilec. V Valle S. Felice na Južnotirolskem skočil je te dni — z namenom, da se usmrti — raz okno svojega stanovanja 97letni stavec Alojzij Gelmi. Ostal je mrtev na licu mesta. Nikdo ne ve, kaj gnalo v smrt skoro 100letnega starca. Par dni bi pa že lahko počakal, ko je nosil življenja breme že celih 97 let!

Trpinčenje vojakov. Iz Lvova poročajo: Stražmešter R. je bil obsojen zaradi trpinčenja vojakov na leto teško ječo. Žrtva surovitosti tega človeka bil je vojak Hladun, kateri je umrl vsled tega, ker ga je poteptal z nogami.

Vol v morju. Predvečerajšnjem stal je na obrežju Pescatori vol, vprežen v voz, naložen s senom. Žival se je hkrati splašila in ker je stala kraj obrežja, padla je z vozom v morje. Na vso srečo stoji na istem kraju škripec za prekladanje blaga. Nekateri mornarji in težaki so dignih vola in voz s pomočjo škripca in spravili oboje na kopno. Ta nenavadni prizor privabil je na stotine gledalcev.

Sodnijsko. 24letni delavec Anton Kataj, službujoči pri ladjostavbarskem zavodu v sv. Roku, dobil je pred takajšnjim deželnim sodiščem zaradi javnega nasilstva mesec dnij ječe. Kataj je dne 25. marca t. l. pijan razgrajal v Miljah, potem se je upiral občinskemu stražarjem, ki so ga hoteli odvesti v zapor. Oklenil se je z vso močjo ograje na stopnicah občinske hiše v Miljah, ko sta ga gnala v zapor. Da bi spustil ograjo, vsekaj ga je stražar Alojzij Hönig s sablo po členu desne roke tako sino, da mu je presekala kite. Kataju se je sicer rana zacelila, toda desna roka ni več za rabo, ker je otrpnela. Proti stražarju Hönigu pričela je preiskava zaradi teškega telesnega poškodovanja. — 50letni kmet Ivan Žagar in Bazovice in 20letni njegov sin Andrej gojita staro sovraštvo proti kmetu Andreju Ražmu. Dne 27. februarja zvalila sta Ražma v hišo Žagarjevih. Tam ga je stari Žagar prijel, v tem ko ga je mladi neusmiljen pretepel. Oče Andrej Žagar dobil je 5 mesecev in sin Ivan Žagar 3 mesece ječe.

Policijsko. 39letnega cunjarja Dominika Licesija iz Trsta zasačil je stražar v gozdiču Farneto v tem trenutku, ko je vrli cunjar ukradel železno mrežo nad pouličnim kanalom ter jo utaknil v pripravljeno vrečo. Stražar je odpeljal tatu na komisarijat v ulici Seussa, kjer so ga zasilili na zapisnik in ga zatem poslali v ulico Tigor. — 30letni

kmetovalec Ivan Persič, stanujoči v ulici Malcanton hšt. 9, razgrajal je v neki gostilni omenjene ulice. Prišla sta dva stražarja, da ga pomirita, toda besni Persič razgrajal je še hujše, opsoval stražarja in hotel jednega stražarja vreči ob tla. Mnogo truda je stalo, dokler nista ukrotila besnega kmeta, ga uklenila in odvedla v zapor. — Nek poznani gostilničar iz Trsta osleparil je Dreherjevo pivovarno za 1100 gl. na ta način, da je prodal gostilno v ulici S. Marco hšt. 5, katero mu je odprla tovarna, za 300 gl. — Posestnik Alojziju Grmeku iz Dobrege polja pri Sezani, ukradel je predvečerajšnjem neznan tat raz voz, katerega je bil ostavil na trgu Caserma, vrečo, v koji je bilo smotk in tobaka, vrednega 31 gl. 56 nč. Grmek je stvar prijavil policiji.

Koledar. Danes (17.): Liberat, mučenec; Benedikta opatica. — Jutri (18.): XI. pobinkoštna nedelja. Joahim, oče Mar. Dev. — V nedeljek (19.): Ljudevit Tol., škof; Elaž, škof. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 5. min. 8 min., zatoni ob 7. uri 1 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 22.5 stop., ob 2. pop. 29.5 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane 10. t. m: Inomost 36, 33, 50, 70, 5. Brno 25, 72, 49, 68, 40.

Najnovejše vesti.

Peterburg 15. Ruski listi govore povoljno o članku, ki ga je priobčil dunajski „Fremdenblatt“ o stvarih v Bolgarski. „Novosti“ smatrajo omenjeni članek kot znak, da je nastala sprememba v avstro-ogrski politiki glede na Bolgarsko. To je vesel dogodek, ki vzbuja nado, da se združiti Rusija in Avstro-Ogrska v ta namen, da v zvezi z drugimi državami ustanoviti takov red v Bolgarski, kakoršnjega zahteva berlinska pogodba.

Beligrad 15. Ono žensko, ki je napadla kraljico Natalijo, idočo iz cerkve, so odpe- ljali v deželno norišnico.

San Sebastian (Španjska) 15. Danes se je odpeljala kraljica regentinja s kraljem v Victorio, da si ogleda tam vojske, namenjene na otok Cuba. Papežev nuncij je blagoslovil vojske. Množica je navdušeno pozdravljala kralja in kraljico regentino.

Trgovinske bravarke.
Buzimpešta. Pšenica za spomlad 6.83—6.84
Pšenica za september 1896 6.37 do 6.39. Oves za jesen 5.62—5.63 Rž za jesen 5.40—5.41 Koruza za juli-avgst 5.60—5.65 za maj-juni 1896 4.54—4.56.
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.15—6.25 od 79 kil. f. 6.25—6.30. od 80 kil. f. 6.30—6.35 od 79 kil. f. 6.40—6.45, od 82 kil. for. 6.50—6.55.
Ječmen 6.70—7.—; prosa 6.——8.60 rž nova 5.40—5.50.
Pšenica: dobre ponudbe veliko popraševanje. Cene jako stalno! Prodaja 80000 met. st. 2 $\frac{1}{2}$ nč. dražje. Rž 5 nč. dražje, oves pa 5 nč. cenoje. Koruza in ječmen nes premenjena. Vreme: lepo.
Praga. Neratirani sladkor za avgust f. 12.62. nova letina 13.02 vreme dež.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpoiljatev precej f.28.50.—. avgust sept. f. 28.75.—. Concassé 29.—.— Četvorni 30.—.— V glavah (sodih) 30.25.—.—
Havre. Kava Santos good average avgust 94.25 za november 93.50, mladno.
Hamburg. Santos good average za september 74.50 december 74.25 marc 73.25 mirno.

Dunajska borza 14. avgusta 1895

	danes	predvečeraj
Državni dolg v papirju	100.95	100.90
„ „ v srebru	101.85	101.15
Avstrijska renta v zlatu	123.20	123.25
„ „ v kronah	101.25	99.90
Kreditne akcije	400.—	399.60
London 10 Let.	121.45	121.45
Napoleoni	9.63 $\frac{1}{2}$	9.63
20 mark	11.86	11.86
100 italj. lir	45.75	45.75

RAZSTAVA POHIŠTVA
z Dunaja
in iz Trsta
dobro poznane trdirke
Angelo Delpin

v ulici del Torrente hšt. 32, I. nadstropje.
(vitrice gledališča Armonia).
Priporoča velikansko svojo zalogo pohištva in tapetarskih stvari.
Pohištvo za spalne sobe, popolno, od f. 148 do 350;
„ „ jedilne sobe „ „ f. 140 „ 350;
Pohištvo za uradnike in delavce po nižanjih cenah.
Zares izborno pohištvo po nizkih cenah.

JAKOB STRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti veliki vojašnici).
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsako- vrstna angleška
Kolesa (bicykle)
Znanejšo koles „Adler“ iz tovarne H. K. Frankfurta in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton Angleško.
Kolesa Adler so svetovno znana in so rabijo v nemški vojski.
Jamči so za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vso kraje.